

Revisionsrapport

Elevers rätt till särskilt stöd – uppföljande granskning

Högsby kommun

Lisa Åberg

6 december 2018

pwc

Innehåll

1.	Sammanfattande revisionell bedömning.....	2
1.1.	Bedömningar mot kontrollmål.....	2
2.	Inledning	5
2.1.	Bakgrund	5
2.2.	Syfte och Revisionsfråga.....	5
2.3.	Revisionskriterier	5
2.4.	Kontrollmål	5
2.5.	Avgränsning och metod.....	6
3.	Regelverk.....	7
3.1.	Vad menas med särskilt stöd och extra anpassningar?.....	7
4.	Iakttagelser och bedömningar	8
4.1.	Riktlinjer, rutiner och ansvarsfördelning.....	8
4.1.1.	Iakttagelser	8
4.1.2.	Bedömning.....	9
4.2.	Rektors utvärdering och identifiering av förbättringsområden.....	9
4.2.1.	Bedömning.....	10
4.3.	Resursfördelning och organisation	10
4.3.1.	Iakttagelser	10
4.3.2.	Bedömning.....	11
4.4.	Samverkan.....	11
4.4.1.	Iakttagelser	11
4.4.2.	Bedömning.....	12
4.5.	Styrelsens uppföljning.....	12
4.5.1.	Iakttagelser	12
4.5.2.	Bedömning.....	12

1. **Sammanfattande revisionell bedömning**

På uppdrag av kommunens revisorer har PwC gjort en uppföljning av en tidigare granskning om elevers rätt till särskilt stöd som genomfördes år 2013. Granskningen har syftat till att besvara följande revisionsfråga:

Säkerställer kommunstyrelsen genom styrning och uppföljning att skolorna arbetar på ett ändamålsenligt sätt avseende barn/elever i behov av särskilt stöd och har tillräckliga åtgärder vidtagits med anledning av revisorernas granskning från år 2013?

Sammanfattningsvis bedömer vi att kommunstyrelsen delvis säkerställer att skolorna arbetar på ett ändamålsenligt sätt avseende barn/elever i behov av särskilt stöd och att kommunstyrelsen inte har vidtagit tillräckliga åtgärder med anledning av den förra granskningen.

Vi grundar vår bedömning på att det på huvudmannanivå saknas gemensamma riktlinjer för arbetet med extra anpassningar och särskilt stöd, att rektorerna bör utveckla analyserna av genomförda insatser för att ytterligare identifiera förbättringsområden och belägga trender, att resursfördelningen måste ske efter noggrann analys av barns och elevers behov och förutsättningar och att kommunstyrelsen i samband med resursfördelningen bör ta hänsyn till behoven på de olika skolorna genom dialog med rektorerna, att samverkan med socialtjänsten och barn- och ungdomspsykiatri behövs förbättras och att kommunstyrelsen i egenskap av huvudman bör skapa rutiner för uppföljning och undersökning av att arbetet med extra anpassningar och särskilt stöd fungerar på skolenheterna för att kunna vidta nödvändiga åtgärder.

Nedan utvecklar bedömningen utifrån kontrollmålen.

1.1. **Bedömningar mot kontrollmål**

Kontrollmål	Kommentar
Ändamålsenliga riktlinjer/rutiner/ansvarsfördelning finns för att tidigt uppmärksamma, utreda, dokumentera och tillgodose samt följa upp behov av särskilt stöd för elever som har svårigheter i skolarbetet.	<p>Delvis uppfyllt</p> <p>Rutiner för att uppmärksamma, utreda, dokumentera och tillgodose samt följa upp elevers behov av extra anpassningar och särskilt stöd finns på respektive skolenhet. Vi konstaterar att införandet av extra anpassningar har bidragit till att färre åtgärdsprogram upprättas idag än vid tidpunkten för förra granskningen.</p> <p>Vi konstaterar att det på huvudmannanivå saknas gemensamma riktlinjer för arbetet med extra anpassningar och särskilt stöd. Vi anser att kommunstyrelsen i egenskap av</p>

huvudman bör tillse att sådana riktlinjer fastställs för att säkerställa att arbetet bedrivs enligt lagens intentioner.

Arbetet med elevers rätt till särskilt stöd utvärderas av rektor och på det sättet identifieras förbättringsområden.

Uppfyllt

Även vid detta granskningstillfälle konstaterar vi att rektorerna är aktiva i att följa elevernas utveckling och utvärdera de stödinsatser som genomförs. Vår bedömning från år 2013 kvarstår om att rektorerna kan utveckla analyserna av genomförda insatser för att ytterligare identifiera förbättringsområden och belägga trender. Ett sådant förfarande kan styrka rapporteringen till ledningen och bidra till det systematiska kvalitetsarbetet.

Resursfördelning och organisation för att tillgodose barn/elevs rätt till särskilt stöd är ändamålsenliga.

Ej uppfyllt

Vi konstaterar att resursfördelningen och organisationen för att tillgodose barn/elevs rätt till särskilt stöd huvudsakligen upplevs som ändamålsenlig. Vi noterar att rektorerna upplever ytterligare behov av speciallärarresurser. Vidare konstaterar vi att elevhälsan utgör en resurs för såväl grundskolan som gymnasieskolan och att samarbetet med elevhälsan upplevs som välfungerande.

I skollagen anges att resurserna ska fördelas utifrån barn och elevs behov och förutsättningar. Det innebär bland annat att resursfördelningen måste ske efter noggrann analys av barns och elevs behov och förutsättningar.

Då det är huvudmannens uppgift att förvissa sig om att rektorerna för en skolenhet har tillräckliga resurser för att leva upp till lagens bestämmelser om extra anpassningar och särskilt stöd bedömer vi att det i samband med resursfördelningen är viktigt att kommunstyrelsen tar hänsyn till behoven på de olika skolorna genom dialog med rektorerna och att resurser fördelas utifrån elevernas olika förutsättningar och behov.

Samverkan med socialtjänst, berörda vårdgivare, mellan skolformer och skolenheter är ändamålsenlig.

Delvis uppfyllt

Vi konstaterar att det finns en fungerande samverkan mellan skolformer och skolenheter, men att samverkan med socialtjänsten upplevs ha försämrats sedan granskningen år 2013. Samverkan med barn- och ungdomspsykiatri har inte förbättrats sedan förra granskningen trots försök till insatser.

Arbetet per enhet och över tid kan följas upp på ett tillförlitligt sätt av styrelsen.

Ej uppfyllt

Vi konstaterar att arbetet med extra anpassningar och särskilt stöd per skolenhet och över tid inte blir föremål för uppföljning av kommunstyrelsen. Vi noterar att utbildningsutskottet främst följer upp resultat och betyg. Elevernas betyg och andra resultat är, enligt vår mening, begränsade källor för att i förlängningen besluta om mål och utvecklingsinsatser.

Vi bedömer att kommunstyrelsen i egenskap av huvudman bör skapa rutiner för uppföljning och undersökning av att arbetet med extra anpassningar och särskilt stöd fungerar på skolenheterna för att kunna vidta nödvändiga åtgärder. Vi vill understryka att utskottet inte kan jämföras med en nämnd som har fullt ansvar för verksamheten, utan att kommunstyrelsen i egenskap av huvudman bör delges uppföljningen.

Vi vill i sammanhanget också påtala vikten av att ett fungerande systematiskt kvalitetsarbete på huvudmannnivå inrättas. Enligt skollagen ska kommunstyrelsen på huvudmannnivå systematiskt och kontinuerligt planera, följa upp och utveckla utbildningen. Inom ramen för det systematiska kvalitetsarbetet bör kommunstyrelsen beskriva hur arbetet med extra anpassningar och särskilt stöd ska bedrivas och följas upp.

2. Inledning

2.1. Bakgrund

Enligt skollagen (SFS 2010:800) ska alla elever ges den ledning och stimulans som de behöver för att utifrån sina egna förutsättningar kunna utvecklas så långt som möjligt, enligt utbildningens mål. Om det befaras att en elev inte kommer att kunna nå de kunskapsmål som minst ska uppnås, ska eleven få stöd. I första hand genom extra anpassning inom ramen för den ordinarie undervisningen. Om inte stödet bedöms som tillräckligt ska detta anmäls till rektor. Rektor ansvarar för att elevens behov skyndsamt utreds. Om utredning visar att eleven är i behov av särskilt stöd, ska eleven ges sådant stöd. Ett åtgärdsprogram ska upprättas. Rektors beslut om åtgärdsprogram får överklagas till Skolverkets överklagandenämnd. Förvaltningslagens bestämmelser om handläggning i de ärenden som innebär myndighetsutövning mot enskilda ska tillämpas.

År 2013 genomförde kommunens revisorer en granskning av elevers rätt till särskilt stöd. Granskningen visade att kommunstyrelsen endast till viss del säkerställde att skolorna arbetade i enlighet med gällande styrdokument avseende barn/elever i behov av särskilt stöd. Bedömningen grundade sig på att styrelsens och utskottets uppföljning av arbetet inte var tillräckligt och att åtgärdsprogram inte upprättades i samtliga situationer där risk fanns att elever inte skulle nå de lägsta kunskapskraven. Sedan revisorernas förra granskning har nya föreskrifter om allmänna råd från Skolverket trätt i kraft avseende extra anpassningar.

Revisorerna i Högsby kommun har utifrån sin bedömning av väsentlighet och risk beslutat att genomföra en uppföljning av granskningen från år 2013.

2.2. Syfte och Revisionsfråga

Säkerställer kommunstyrelsen genom styrning och uppföljning att skolorna arbetar på ett ändamålsenligt sätt avseende barn/elever i behov av särskilt stöd och har tillräckliga åtgärder vidtagits med anledning av revisorernas granskning från år 2013?

2.3. Revisionskriterier

Svaret på revisionsfrågan kommer bedömas utifrån följande revisionskriterier:

- Skollagen (2010:800)
- Skolverkets allmänna råd ”Stödinsatser i utbildningen” (SKOLFS 2014:40)
- Lokala riktlinjer och rutiner för stöd till eleverna

2.4. Kontrollmål

För att besvara granskningens övergripande revisionsfråga kommer följande kontrollmål att vara styrande för granskningen:

- Ändamålsenliga riktlinjer/rutiner/ansvarsfördelning finns för att tidigt uppmärksamma, utreda, dokumentera och tillgodose samt följa upp behov av särskilt stöd för elever som har svårigheter i skolarbetet.

- Arbetet med elevers rätt till särskilt stöd utvärderas av rektor och på det sättet identifieras förbättringsområden.
- Resursfördelning och organisation för att tillgodose barn/elevers rätt till särskilt stöd är ändamålsenliga
- Samverkan med socialtjänst, berörda vårdgivare, mellan skolformer och skolenheter är ändamålsenlig.
- Arbetet per enhet och över tid kan följas upp på ett tillförlitligt sätt av styrelsen.

2.5. Avgränsning och metod

Granskningen är avgränsad till verksamheten i grundskolan, grundsärskolan och gymnasieskolan.

Intervjuer har genomförts med skolchefen, rektor för Fröviskolan åk 7-9, rektor för Fröviskolan åk 1-6, rektor för Fagerhultskolan, Skyttefällaskolan och Ugglemoskolan samt rektorerna för gymnasieskolan. Dokumentstudierna har omfattat riktlinjer och dokumenterade rutiner för arbetet med elevers behov av särskilt stöd och andra förekommande styrdokument för granskningsområdet.

Rapporten har faktaavstämts av de intervjuade...

3. Regelverk

3.1. Vad menas med särskilt stöd och extra anpassningar?

Från och med 1 juli 2014 gäller att särskilt stöd utgörs dels av extra anpassningar och särskilt stöd. I 3 kap skollagen finns regler om barns och elevers utveckling mot målen. I lagen anges att alla barn och elever ska ges den ledning och stimulans som de behöver i sitt lärande och sin personliga utveckling för att de utifrån sina egna förutsättningar ska kunna utvecklas så långt som möjligt enligt utbildningens mål. Om det framkommer att en elev riskerar att inte nå målen, trots att stöd givits genom extra anpassningar, ska det anmälas till rektor som skyndsamt ska utreda elevens eventuella behov av särskilt stöd.

Av Skolverkets ”Allmänna råd om extra anpassningar, särskilt stöd och åtgärdsprogram”(SKOLFS 2014:40), som beslutades av Skolverket i juni 2014, framgår att extra anpassningar är en mindre ingripande stödinsats som normalt är möjlig att genomföra för lärare och övrig skolpersonal inom ramen för den ordinarie undervisningen. Det måste inte fattas något formellt beslut om denna stödinsats. Bestämmelserna om extra anpassningar gäller för elever i alla skolformer samt för fritidshemmet.

Beslut om extra anpassningar tas av elevens lärare. Om det inte räcker, eller om det finns särskilda skäl att anta att extra anpassningar inte kommer att räcka, så ska det utredas av rektor. Särskilt stöd brukar vara mer omfattande och pågå under en längre tid. När det gäller särskilt stöd så innebär det att ett åtgärdsprogram ska utarbetas och beslutas av rektor.

Enligt SKOLFS 2014:40 bör huvudmannen (i detta fall kommunstyrelsen i Högsby kommun) regelbundet förvissa sig om att rektor för en skolenhet har tillräckliga resurser för att leva upp till skollagens bestämmelser om extra anpassningar och särskilt stöd samt skapa rutiner för att undersöka att arbetet med extra anpassningar och särskilt stöd fungerar på skolenheterna och i förekommande fall vidta nödvändiga åtgärder.

4. *Iakttagelser och bedömningar*

4.1. *Riktlinjer, rutiner och ansvarsfördelning*

4.1.1. *Iakttagelser*

I granskningen från år 2013 konstaterades att det fanns ändamålsenliga riktlinjer, rutiner och mallar som gav goda förutsättningar för skolorna att i tid identifiera de barn och elever som behöver stöd. Revisorerna bedömde dock att det inte var tillfredsställande att åtgärdsprogram inte upprättades i samtliga situationer där det upptäcktes att elever inte kommer att nå de kunskapskrav som minst ska uppnås inom respektive ämne.

Vid tidpunkten för föreliggande granskning finns inte några gemensamma dokumenterade riktlinjer på huvudmannanivå för att tidigt uppmärksamma, utreda och dokumentera elever med behov av särskilt stöd och extra anpassningar. Av intervjuerna framkommer att det är upp till varje rektor hur arbetet läggs upp. Skolorna har tillgång till mallar för åtgärdsprogram och pedagogisk utredning, men enligt de intervjuade får rektorer och lärare själva tolka Skolverkets regler.

Inom grundskolan 1-6 skiljer sig arbetsgången vad gäller extra anpassningar och särskilt stöd mellan de små skolorna utanför tätorten och Fröviskolan i centrala Högsby. På de mindre skolorna kommer rektor in i processen direkt. Det finns en stående punkt på veckokonferensen för elevvård och representanter för elevhälsan deltar på konferensen. Efter ett antal veckor med anpassningar görs en pedagogisk utredning och därefter fattar rektor beslut om åtgärdsplan. Specialpedagogerna har tagit fram en mall för extra anpassningar och det finns också en lathund för att upprätta åtgärdsprogram. Efter 6-8 veckor görs en första uppföljning av programmet. Vid uppföljningen deltar elev, vårdnadshavare, lärare och speciallärare eller specialpedagog. Rektor tar del av alla åtgärdsprogram och uppföljningar. På Fröviskolan 1-6 är det elevens mentor som inledningsvis ansvarar för att göra anpassningar. Om de extra anpassningar som gjorts inte bedöms som tillräckliga går ärendet vidare till arbetslaget för diskussion om ytterligare anpassningar. Från arbetslaget går sedan ärendet vidare till elevhälsoteamet och därefter fattar rektor beslut om åtgärdsprogram. Åtgärdsprogrammet följs sedan upp var åttonde vecka av läraren tillsammans med elev, vårdnadshavare och speciallärare/specialpedagog. En gång i kvartalet får rektor en redovisning av samtliga åtgärdsprogram och vad som hänt sedan förra uppföljningen. Rektor får även löpande information om arbetet som bedrivs utifrån åtgärdsprogrammen.

På högstadiet är det ämneslärarens ansvar att först göra extra anpassningar i undervisningen när en elev befarar att inte nå målen i ett ämne. En lärare på skolan har tagit fram en lathund för extra anpassningar. Om de extra anpassningarna inte fungerar gör läraren en ansökan om särskilt stöd till specialenheten som avgör om ett åtgärdsprogram bör upprättas eller inte. I ansökan ska läraren ange vilka anpassningar som gjorts. Om specialenheten bedömer att ett åtgärdsprogram bör upprättas skickas ärendet vidare till rektor för beslut. Åtgärdsprogrammet följs sedan upp två gånger om året vid utvecklingssamtal. Vid samtalen deltar lärare, elev, vårdnadshavare och eventuellt

även en speciallärare. Rektor får löpande information från lärarna om hur arbetet fortskrider och tar del av samtliga åtgärdsprogram och uppföljningar av program.

På gymnasiet, Högsby utbildningscentrum (HUC) har samtliga lärare tillgång till en mall och särskild minneslista för extra anpassningar. Om extra anpassningar inte är tillräckliga tar läraren kontakt med rektorerna för att beskriva situationen och därefter blir det eventuellt aktuellt med en pedagogisk utredning och beslut om åtgärdsprogram. Rektorerna fattar beslut om åtgärdsprogram och anpassningar i klassrummet som specialpedagogen gör. Av intervjuerna framkommer att arbete pågår på HUC med att implementera en mall för åtgärdsprogram, men en mall för pedagogisk utredning finns.

Intervjuade rektorer upplever att det är tydligt vad som ska betraktas som extra anpassningar och vad som är ett åtgärdsprogram. Sedan de nya reglerna om extra anpassningar trädde i kraft har antalet åtgärdsprogram minskat på samtliga skolor inom både grundskolan och gymnasiet. Vid tidpunkten för granskningen uppges att det finns en elev som har ett åtgärdsprogram på gymnasiet.

4.1.2. Bedömning

Vi konstaterar att rutiner för att uppmärksamma, utreda, dokumentera och tillgodose samt följa upp elevers behov av extra anpassningar och särskilt stöd finns på skolenheterna. Vidare konstaterar vi att införandet av extra anpassningar har bidragit till att färre åtgärdsprogram upprättas idag än vid tidpunkten för förra granskningen.

Vi konstaterar att det på huvudmannanivå saknas gemensamma riktlinjer för arbetet med extra anpassningar och särskilt stöd. Vi anser att kommunstyrelsen i egenskap av huvudman bör tillse att sådana riktlinjer fastställs för att säkerställa att arbetet bedrivs enligt lagens intentioner.

Vi bedömer att kontrollmålet delvis är uppfyllt.

4.2. Rektors utvärdering och identifiering av förbättringsområden

I granskningen från år 2013 konstaterades att rektorerna i grundskolan och gymnasieskolan var aktiva i att följa elevernas utveckling och utvärdera de stödinsatser som genomfördes. Det fanns arbetsmaterial att utgå från och det skedde vissa analyser på skolnivå. Revisorerna bedömde att rektorerna kunde utveckla analyserna av genomförda insatser för att ytterligare identifiera förbättringsområden och belägga trender.

På ledningsnivå upplevs att samtliga rektorer inom skolan i Högsby generellt har en flexibilitet i att se elevers behov och att kontinuerligt följa elevernas utveckling. Inom grundskolan gör rektorerna analyser utifrån resultat på exempelvis nationella prov och andra undervisningsmoment. Rektorerna kan göra sammanställningar för den egna skolenheten. Genom dessa analyser uppger de intervjuade att det förekommer att nya arbetsmetoder och verktyg rekognoseras som kan fungera för alla elever.

Utvärderingar av arbetet med elevers rätt till särskilt stöd görs i samband med terminsslut och vid mitterminskonferenser, såväl inom grundskolan och gymnasieskolan. Av intervjuerna framkommer att rektorerna inom grundskolan kontinuerligt arbetar för att

ha små klasser och grupper samt prioritera hur speciallärarna ska fördela sina resurser. Arbetssättet upplevs ha gett resultat och då särskilt på de skolor där det inte har varit så hög personalomsättning i arbetslagen.

Även inom gymnasieskolan hålls mitterminskonferenser då samtliga elever går igenom och dokumentation sker. Inom gymnasieskolans IM-program där många elever med utländsk bakgrund går, har behov identifierats vad gäller att ha ett språkutvecklande arbetssätt. Inom gymnasieskolan erbjuds också resurstid åt eleverna på frivillig basis.

4.2.1. Bedömning

Vi kan även vid detta granskningstillfälle konstatera att rektorerna är aktiva i att följa elevernas utveckling och utvärdera de stödinsatser som genomförs. Vår bedömning från år 2013 kvarstår om att rektorerna kan utveckla analyserna av genomförda insatser för att ytterligare identifiera förbättringsområden och belägga trender. Ett sådant förfarande kan styrka rapporteringen till ledningen och bidra till det systematiska kvalitetsarbetet.

Vi bedömer att kontrollmålet är uppfyllt.

4.3. Resursfördelning och organisation

4.3.1. Iakttagelser

I granskningen från 2013 konstaterades att resursfördelningen byggde på volymerna på respektive skola. Vidare bedömdes att rektorernas möjligheter att anpassa stöd och insatser efter elevernas behov inom ramen för sina resurser och de gemensamma stödresurserna varierade. Möjligheterna var färre på de mindre skolorna. Elevhälsan engagerades vid behov och utgjorde en resurs för verksamheten i grundskolan. Det konstaterades dock att elevhälsan inte var lika tillgänglig för gymnasieskolans elever, vilket inte överensstämde med skollagens krav att eleverna ska ha tillgång till elevhälsans samtliga delar.

På ledningsnivå upplevs att kommunstyrelsen har tillräckliga resurser för att bedriva ett arbete med extra anpassningar och särskilt stöd i enlighet med skollagens intentioner. Av våra intervjuer får vi intrycket att rektorernas kontaktytor med kommunstyrelsen är få, liksom med utbildningsutskottet, vad gäller dialog om resurserna arbetet med extra anpassningar och särskilt stöd.

Vid tidpunkten för föreliggande granskning sker resursfördelningen i princip på samma sätt som vid förra granskningstillfället, det vill säga efter elevvolym på respektive skola. Resursfördelningen tar inte hänsyn till socioekonomiska faktorer. De intervjuade uppger att en sådan fördelning ändå inte skulle förändra fördelningen nämnvärt, då de strukturella förutsättningarna i kommunen är relativt lika.

Samverkan med och tillgängligheten till elevhälsan upplevs fungera bra, såväl inom grundskolan som gymnasieskolan. Elevhälsan arbetar för samtliga skolor och har ett gemensamt arbetssätt. Det gemensamma arbetssättet uppges bidra till en samsyn i arbetet med extra anpassningar och särskilt stöd. Elevhälsan engageras särskilt om det finns någon form av social problematik kopplad till eleven. Av intervjuerna framkommer att förvaltningen har ansökt om statsbidrag för att kunna arbeta ytterligare med elevhälsan.

Inom grundskolan upplever de intervjuade ett större behov av speciallärare än specialpedagoger för att kunna möta elevers behov av anpassningar och särskilt stöd. Inom gymnasiet upplevs resurserna har ökat de senaste åren, men HUC har också haft en stor tillströmning av elever som har svenska som andra språk, vilket har bidragit till stigande behov speciallärare och specialpedagoger, men även svenskfödda elever på skolan uppges ofta ha behov av stödinsatser och anpassningar. Enligt de intervjuade är utmaningen att fördela specialpedagogers och speciallärares tillgängliga tid.

4.3.2. *Bedömning*

Vi konstaterar att resursfördelningen och organisationen för att tillgodose barn/elevs rätt till särskilt stöd huvudsakligen upplevs som ändamålsenlig. Vi noterar att rektorerna upplever ytterligare behov av speciallärares resurser. Vidare konstaterar vi att elevhälsan utgör en resurs för såväl grundskolan som gymnasieskolan och att samarbetet med elevhälsan upplevs som välfungerande.

I skollagen anges att resurserna ska fördelas utifrån barn och elevers behov och förutsättningar. Det innebär bland annat att resursfördelningen måste ske efter noggrann analys av barns och elevers behov och förutsättningar. Det bör finnas en dokumenterad analys som visar huruvida det finns skillnader eller inte.

Då det är huvudmannens uppgift att förvissa sig om att rektorn för en skolenhet har tillräckliga resurser för att leva upp till lagens bestämmelser om extra anpassningar och särskilt stöd bedömer vi att det i samband med resursfördelningen är viktigt att kommunstyrelsen tar hänsyn till behoven på de olika skolorna genom dialog med rektorerna och att resurser fördelas utifrån elevernas olika förutsättningar och behov.

Vi bedömer att kontrollmålet inte är uppfyllt.

4.4. *Samverkan*

4.4.1. *Iakttagelser*

I granskningen från år 2013 bedömdes att samverkan mellan skola och socialtjänsten var ändamålsenlig och i jämförelse med andra kommuner föredömlig. De organisatoriska fördelarna med en liten förvaltningsorganisation utnyttjades samtidigt som det fanns en medvetenhet om sårbarheten. Det framgick även i intervjuerna att samarbetet med barn- och ungdomspsykiatri inte fungerade tillfredsställande och styrelsen uppmanades att sträva efter att förbättra denna situation.

Genom intervjuerna får vi intrycket av att samverkan mellan skolenheter och skolformer inom Högsby kommun upplevs som ändamålsenlig.

Inom verksamheten råder delade meningar om huruvida samverkan mellan skola och socialtjänsten fungerar. Det finns en organisatorisk närhet, men rektorerna upplever att samarbetet försämrats sedan förra granskningstillfället. Av intervjuerna framkommer att det särskilt råder olika uppfattningar om hur orosanmälningar ska hanteras.

Vidare framkommer att skolans upplevelse fortfarande är att samarbetet med barn- och ungdomspsykiatri inte fungerar tillfredsställande. Enligt de intervjuade har företrädare för Högsby kommun och barn- och ungdomspsykiatri haft möten för att komma till rätta

med situationen och samarbetsavtal har upprättats. Trots detta upplevs samverkan inte ha förbättrats.

4.4.2. *Bedömning*

Vi konstaterar att det finns en fungerande samverkan mellan skolformer och skolenheter, men att samverkan med socialtjänsten upplevs ha försämrats sedan granskningen år 2013. Samverkan med barn- och ungdomspsykiatrien har inte förbättrats sedan förra granskningen trots försök till insatser.

Vi bedömer att kontrollmålet delvis är uppfyllt.

4.5. *Styrelsens uppföljning*

4.5.1. *Iakttagelser*

I granskningen från år 2013 konstaterades att kommunstyrelsens uppföljning av utbildningsområdet var fokuserad på elevernas årliga resultat och jämförelse med andra kommuner från SKL. Styrelsen hade även möjlighet att genom intranätet följa skolorna genom de balanserade styrkortet. Revisorerna bedömde att kommunstyrelsen hade en begränsad uppfattning om kvaliteten i verksamheten, vilket bland annat omfattade stöd till elever. Utbildningsutskottet fick mer uppföljning och hade bättre insyn.

Situationen vad gäller styrelsens uppföljning är i princip densamma idag som vid förra granskningstillfället. Av intervjuerna framkommer utskottet främst följer upp betyg och resultat och att styrkortet reglerar viss uppföljning. I intervju uppges att arbetsgången är att kommunstyrelsen förväntar sig att utskottet lyfter frågor och ärenden som de bedömer att styrelsen bör ta del av. Sedan nuvarande skolchef tillträdde i februari har inga frågor avseende extra anpassningar och stöd lyfts till den politiska nivån.

Vid tidpunkten för granskningen finns ingen utvecklingsledare/motsvarande som håller ihop det systematiska kvalitetsarbetet inom utbildningsverksamheten. Av intervjuerna framkommer att rutinerna för det systematiska kvalitetsarbetet har gjorts om, men att formerna för hur uppföljning ska gå till inte har lagts fast.

4.5.2. *Bedömning*

Vi konstaterar att arbetet med extra anpassningar och särskilt stöd per skolenhet och över tid inte blir föremål för uppföljning av kommunstyrelsen. Vi noterar att utbildningsutskottet främst följer upp resultat och betyg. Elevernas betyg och andra resultat är, enligt vår mening, begränsade källor för att i förlängningen besluta om mål och utvecklingsinsatser.

Vi bedömer att kommunstyrelsen i egenskap av huvudman bör skapa rutiner för uppföljning och undersökning av att arbetet med extra anpassningar och särskilt stöd fungerar på skolenheterna för att kunna vidta nödvändiga åtgärder. Vi vill understryka att utskottet inte kan jämföras med en nämnd som har fullt ansvar för verksamheten, utan att kommunstyrelsen i egenskap av huvudman bör delges uppföljningen.

Vi vill i sammanhanget också påtala vikten av att ett fungerande systematiskt kvalitetsarbete på huvudmannanivå inrättas. Enligt skollagen ska kommunstyrelsen på huvudmannanivå systematiskt och kontinuerligt planera, följa upp och utveckla

utbildningen. Inom ramen för det systematiska kvalitetsarbetet bör kommunstyrelsen beskriva hur arbetet med extra anpassningar och särskilt stöd ska bedrivas och följas upp.

Vi bedömer att kontrollmålet inte är uppfyllt.

2018-12-06

Caroline Liljebjörn

Uppdragsledare

Lisa Åberg

Projektledare